

BOLESŁAW GINTER

ARCHEOLOGICZNE BADANIA WYKOPALISKOWE W BRZOSKWINI, POW. CHRZANÓW, W LATACH 1966 i 1967

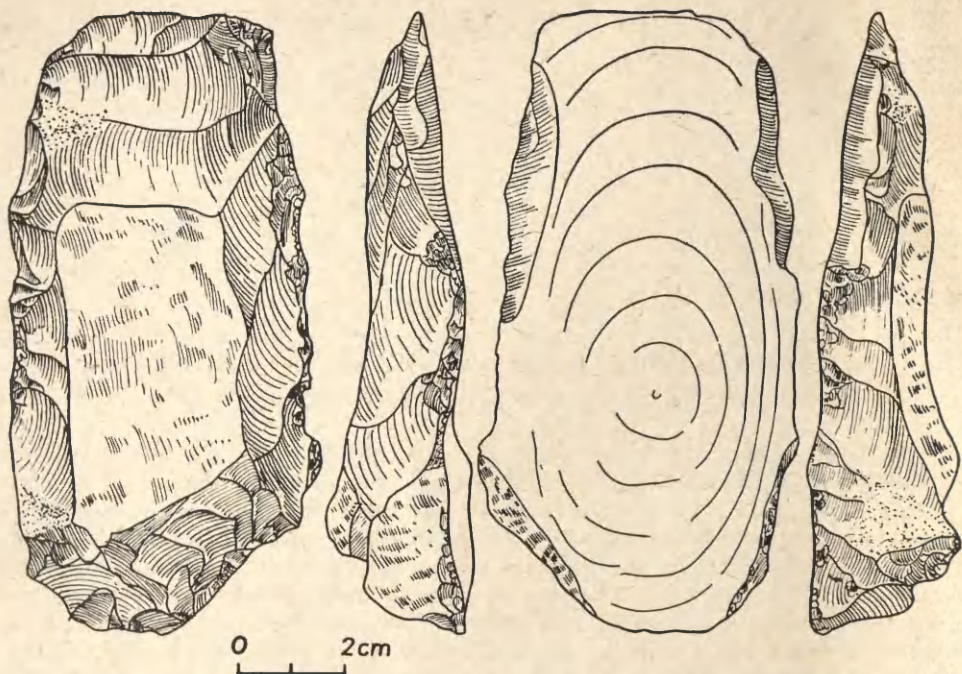
W latach 1966 i 1967 przeprowadzono archeologiczne badania wykopaliskowe w miejscowości Brzoskwina, pow. Chrzanów¹. Stanowisko, które było terenem prac badawczych, zostało odkryte w roku 1966 na zachód od zabudowań wsi Brzoskwina, w lesie, kilkaset metrów na pd. zachód od przysiółka zwanego Krzemień. W trakcie badań założono dwa wykopy po 4 m długości i 1 m szerokości, usytuowane pod kątem prostym i stykające się wierzchołkami. Jeden z wykopów wyeksplorowano niemal w całości do dna skalnego, zalegającego na głębokości od około 1 m do ponad 1 m od powierzchni, drugi zaś wyeksplorowano do głębokości 80—90 cm od powierzchni gruntu. Na całej miąższości wykopów zalegała glina z niewielką na ogół domieszką piasku i drobnego żwiru oraz ogromną ilością przeważnie potrząskanych termicznie buł krzemiennych. W niższych partiach występowały fragmenty skały wapiennej, przechodzące następnie w dno skalne o nierównej powierzchni.

Materiały archeologiczne ograniczają się do wyrobów krzemiennych. Zalegały od powierzchni do dna skalnego, przy czym w dolnych partiach wykopów ilość ich nieco malała. Niemożliwe było na razie uchwycenie poszczególnych, osobnych poziomów występowania zabytków. Podobnie i w poziomie trudno było uchwycić bardziej wyraźnie rysujące się skupienia wyrobów. Cały wykop był nimi mniej więcej równomiernie wypełniony.

W materiale archeologicznym największą pod względem liczebności grupą są odłupki pochodzące z różnych faz obróbki rdzeni. Bardzo liczne są zwłaszcza odłupki z obróbki wstępnej buł krzemiennych. Interesujące jest stosunkowo bardzo skąpe występowanie wiórów. Wśród niewielu odkrytych brak wiórów doborowych, prawie wszystkie noszą na górnych powierzchniach ślady kory lub płaszczyzn termicznych. Dość liczną grupę, dochodzącą do kilku procent całego inwentarza, stanowią formy rdzeniowe. Przeważają okazy zaczątkowe, nieregularne, o kilku zaledwie intencjonalnych odbiciach. Prócz tego wyróżniono pojedyncze, regularne rdzenie jednopiętowe wiórowe i kilka rdzeni dwupiętowych wiórowych, o wspólnych odłupniach.

Narzędzia reprezentowane są przez parędziesiąt okazów wykonanych na grubych odłupkach i surowiakach. Przeważają obustronnie retuszowane narzędzia dłu-

¹ W pracach badawczych, kierowanych przez autora niniejszego sprawozdania, brali udział studenci studium archeologii Polski UJ. W roku 1967 faktyczne kierownictwo badań sprawowała mgr Małgorzata Grabowska. Prace przeprowadzono z ramienia Woj. Konserwatora Zabytków Archeologicznych w Krakowie.

Ryc. 1. Brzoskwinia, pow. Chrzanów, wyk. I/66. Ciosak krzemienisty

towate, narzędzia z wnękami w typie dwurogaczy i pojedyncze formy narzędzi ciosakopodobnych. Wystąpiły też pojedyncze okazy regularnych, starannie obrobionych ciosaków (ryc. 1). Zdecydowanie brak narzędzi typu podomowego.

Na uwagę zasługuje odkrycie na głębokości ponad 60 cm śladów paleniska w postaci węgielków drzewnych, popiołu i śladów przepalenia gliny.

Odkryte stanowisko należy interpretować jako pracownię krzemieniarską, zapewne typu nakopalnianego, którą na podstawie charakterystycznych wyrobów można datować na paleolit schyłkowy i uznać za należącą zapewne do cyklu mazowszańskie.

*Katedra Archeologii Polski UJ
w Krakowie*

BOLESŁAW GINTER

EXCAVATIONS AT BRZOSKWINIA, DISTRICT OF CHRZANÓW,
IN 1966 AND 1967

In 1966 and 1967 archaeological excavations were carried out at Brzoskwinia, Chrzanów distr. Two small trenches were laid out, of which one was explored to its rocky bottom situated at the depth of about 1 m. The recovered flint artifacts included cores, very few blades, numerous flakes and large tools of a primitive type. This assemblage is characteristic of a factory-site of the mine type which can be dated to the end of the Palaeolithic and assigned to the Masovian cycle.